Cynllun Gweithredu Cenedlaethol Llywodraeth Agored y DU 2019-21: Ymrwymiadau Llywodraeth Cymru

Cynnwys

Cyflwyniad 2

Ymrwymiad 1: Ymgysylltu...3

Ymrwymiad 2: Mynediad at Wybodaeth 5

Ymrwymiad 3: Canllawiau ar Gyhoeddi Data Agored ar gyfer Cyrff Cyhoeddus 7

Ymrwymiad 4: Grantiau 9

Ymrwymiad 5: Deddfwriaeth...11

Ymrwymiad 6: Ymgysylltu Ariannol 13

Cyflwyniad

Mae’r set ddiweddaraf hon o ymrwymiadau Llywodraeth Agored Llywodraeth Cymru yn rhan o Gynllun Gweithredu Cenedlaethol Llywodraeth Agored cyffredinol y DU 2019-21, ynghyd ag ymrwymiadau gan y gweinyddiaethau datganoledig eraill.

Mae'r ymrwymiadau’n nodi ein huchelgeisiau dros y ddwy flynedd nesaf i fod yn fwy agored ac ymatebol i ddinasyddion, yn fwy atebol ac i fabwysiadu dull mwy cydweithredol o weithio.

Wrth ddatblygu'r set hon o ymrwymiadau, rydym wedi ymgysylltu â chymdeithas sifil a dinasyddion gweithredol trwy Rwydwaith Llywodraeth Agored Cymru, gan geisio mynd i'r afael â rhai o'r meysydd ar gyfer gweithio’n fwy agored a nodwyd ganddynt. Amcanwn at barhau â’r dull cydweithredol hwn ac adeiladu arno wrth roi'r gyfres bresennol hon o ymrwymiadau ar waith ac wrth ddatblygu ymrwymiadau ar gyfer y dyfodol.

Ymrwymiad 1: Ymgysylltu

Byddwn yn ymchwilio i wahanol ffyrdd o ymgysylltu â phobl a sefydliadau er mwyn cefnogi mwy o gydweithio a bod yn agored, gan gynnwys sut i ddarparu dull cyfannol, Llywodraeth gyfan mwy cydlynol.

Amcan

Cynnwys a chynyddu ymgysylltiad a chydweithio ag ystod ehangach o randdeiliaid.

Y sefyllfa ar hyn o bryd

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn gosod dyletswydd ar gyrff cyhoeddus (gan gynnwys Llywodraeth Cymru) i ystyried pwysigrwydd cynnwys pobl sydd â buddiant mewn cyrraedd y saith nod llesiant a nodir yn y Ddeddf ac i sicrhau bod y bobl hynny'n adlewyrchu amrywiaeth y boblogaeth y maent yn gweithredu ynddi.

Mae gan Lywodraeth Cymru ymrwymiad hirsefydlog i ymgysylltu, er enghraifft trwy'r Egwyddorion Cenedlaethol ar gyfer Ymgysylltu, a gymeradwywyd ganddi. Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol wedi rhoi hwb o'r newydd i asesu sut y mae Llywodraeth Cymru yn ymgysylltu â phobl ac yn eu cynnwys wrth lunio polisïau a gwneud penderfyniadau.

Rydym yn ymgysylltu'n eang ynghylch ein blaenoriaethau ac rydym yn parhau i chwilio am ffyrdd newydd a gwahanol o gynnwys pobl a sefydliadau. Rydym eisoes wedi gwneud gwelliannau i'r ffordd yr ydym yn ymgynghori trwy ddatblygu gwasanaeth ymgynghori gwell trwy llyw.cymru, ac rydym am adeiladu ar y gwaith hwn.

Uchelgais

Nodi a datblygu gwahanol ffyrdd o ymgysylltu â phobl a sefydliadau er mwyn cael gwell dealltwriaeth am y materion sy'n wynebu dinasyddion yng Nghymru. Y canlyniad a fwriedir yw sicrhau bod dinasyddion yn cael eu cynnwys wrth helpu i ddatblygu polisïau sy'n effeithio arnynt ac wrth ddarparu'r gwasanaethau y gallant eu defnyddio.

Sefydliad gweithredu arweiniol

Llywodraeth Cymru

Amserlen

Mawrth 2019 – Mawrth 2021

Gwerthoedd y Bartneriaeth Llywodraeth Agored

Cyfranogiad dinesig

Ymrwymiad newydd neu barhaus

Newydd

Cyfranwyr eraill

Y Rhwydwaith Llywodraeth Agored a Chymdeithas Sifil

Cerrig milltir gwiriadwy a mesuradwy i gyflawni'r ymrwymiad	Newydd neu barhaus	Dyddiad cychwyn	Dyddiad gorffen
1: Parhau i weithio ac ymgysylltu â chymdeithas sifil yng Nghymru.	Newydd	Mawrth 2019	Mawrth 2021
2: Defnyddio gwahanol ddulliau i ymgysylltu a chydweithio â chymunedau i wella ffyniant yng nghymoedd De Cymru.	Newydd	Medi 2018	Mawrth 2021
3: Treialu dulliau newydd o reoli rhanddeiliaid, gan ddefnyddio offer ymgysylltu a chydweithio digidol i gefnogi gwaith y tasglu	Newydd	Tachwedd 2019	Mawrth 2021
4: Nodi a chynyddu'r defnydd o offer a phlatfformau digidol er mwyn ei gwneud yn bosibl ymgysylltu’n well	Newydd	Mawrth 2019	Mawrth 2021
5: Datblygu pecyn cymorth i helpu swyddogion i ymgysylltu â'r cyhoedd a sefydliadau a'u cynnwys yn y broses o lunio a chyflwyno polisïau.	Newydd	Mawrth 2019	Mawrth 2021
6: Datblygu pecyn o gyfleoedd datblygu ar gyfer swyddogion i wella eu sgiliau ymgysylltu a chynnwys	Newydd	Mawrth 2019	Mawrth 2021
7: Parhau i ddatblygu gweithgareddau ymgysylltu Cadw sy'n cysylltu cymunedau â'u henebion a'u hadeiladau lleol	Newydd	Mawrth 2019	Mawrth 2021

Ymrwymiad 2: Mynediad at Wybodaeth

Byddwn yn trefnu bod gwybodaeth am ddulliau gweithio Llywodraeth Cymru yn haws i'w chanfod a'i chyrchu trwy wella ein gwefan.

Amcan

Helpu defnyddwyr i ddod o hyd i'r wybodaeth am Lywodraeth Cymru a sut y mae'n gweithredu.

Y sefyllfa ar hyn o bryd

Mae gwefan Llywodraeth Cymru yn cynnwys cryn dipyn o wybodaeth sy'n ymwneud â busnes y Llywodraeth, sut mae'r Llywodraeth yn gweithio a'r berthynas â Llywodraeth y DU, Llywodraeth Leol a Chynulliad Cenedlaethol Cymru. Mae busnes y Llywodraeth yn amrywio'n eang a gall y prosesau busnes cysylltiedig fod yn gymhleth.

Er bod gwybodaeth am fusnes y Llywodraeth yn cael ei chynnal ar wefan(nau) Llywodraeth Cymru, mae'n aml yn wasgaredig, sy'n gallu ei gwneud yn anodd i ddefnyddwyr gael gafael ar yr wybodaeth y mae ei hangen arnynt.

Uchelgais

Bydd gwella hygyrchedd gwybodaeth a ddelir ar llyw.cymru yn galluogi pobl i gael dealltwriaeth well am rôl Llywodraeth Cymru a sut y mae'n gweithio mewn perthynas â Llywodraeth y DU a llywodraeth leol. Bydd hyn hefyd yn helpu pobl i wybod pa rannau o Lywodraeth Cymru sydd â pha gyfrifoldebau fel y gallant gysylltu â'r adran berthnasol neu gorff allanol priodol ar faterion sydd o ddiddordeb iddynt.

Sefydliad gweithredu arweiniol

Llywodraeth Cymru

Amserlen

Mawrth 2019 – Mawrth 2021

Gwerthoedd y Bartneriaeth Llywodraeth Agored

Mynediad at wybodaeth

Ymrwymiad newydd neu barhaus

Newydd

Cyfranwyr eraill

-

Cerrig milltir gwiriadwy a mesuradwy i gyflawni'r ymrwymiad	Newydd neu barhaus	Dyddiad cychwyn	Dyddiad gorffen
1: Parhau i boblogi'r tudalennau Llywodraeth agored ar wefan Llywodraeth Cymru	Newydd	Mawrth 2019	Mawrth 2021
2: Cynhyrchu a chyhoeddi manylion y meysydd y mae uwch weision sifil yn gyfrifol amdanynt a'r portffolios Gweinidogol y maent yn eu cefnogi	Newydd	Mawrth 2019	Mawrth 2021
3: Trefnu bod gwybodaeth am sut a pham yr ydym yn defnyddio data personol ar gael trwy sicrhau bod Hysbysiadau Preifatrwydd Llywodraeth Cymru yn cael eu cyhoeddi'n agored a'u bod ar gael yn rhwydd	Newydd	Mawrth 2019	Rhagfyr 2019
4. Cyhoeddi'n agored restr o gytundebau rhannu data sy'n ymwneud ag ystadegau ac ymchwil.	Newydd	Mawrth 2019	Rhagfyr 2019
5: Datblygu tudalennau sy'n egluro sut y mae'r Llywodraeth yn gweithio yng Nghymru a'i chysylltiadau â Llywodraeth y DU a llywodraeth leol	Newydd	Mawrth 2019	Mawrth 2021
6: Datblygu tudalennau i helpu defnyddwyr i ddeall sut yr ydym yn caffael nwyddau a gwasanaethau a'u helpu i ddod o hyd i'r wybodaeth berthnasol	Newydd	Ionawr 2019	Medi 2019
7: Ymchwilio i'r modd y gallwn helpu defnyddwyr i ganfod a chael gafael ar y data agored y mae ei angen arnynt	Newydd	Mawrth 2019	Mawrth 2021

Ymrwymiad 3: Canllawiau ar Gyhoeddi Data Agored ar gyfer Cyrff Cyhoeddus

Byddwn yn cydweithio i ddatblygu canllawiau sy'n rhoi anogaeth i gyhoeddi a defnyddio data agored yn fwy ar draws y sector cyhoeddus yng Nghymru.

Amcan

Cynyddu swm y data agored a gyhoeddir gan y sector cyhoeddus yng Nghymru. Dylai'r rhaglen gyhoeddi roi pwyslais ar fynd i'r afael â gofynion defnyddwyr, gyda'r nod o roi anogaeth i ddefnyddio data agored yn fwy.

Y sefyllfa bresennol

Er bod diddordeb mewn cyhoeddi data agored yng Nghymru, mae'r gallu i gyhoeddi'n gallu cael ei rwystro oherwydd diffyg dealltwriaeth am sut i wneud data'n agored a pha ddata y dylid ei flaenoriaethu. Gall hyn beri i wybodaeth beidio â bod ar gael neu fod ar gael yn rhannol yn unig, a all negyddu neu gyfyngu ar ei ddefnydd posibl gan ddefnyddwyr.

Trwy gydweithio i ddatblygu canllawiau ar gyfer y sector cyhoeddus cyfan yng Nghymru, rhagwelwn y bydd mwy o ddata agored yn cael ei ryddhau, y bydd dull cyson o ryddhau data agored ac y rhoddir sylw i ofynion defnyddwyr.

Uchelgais

Trwy ddefnyddio data agored cyhoeddedig yn fwy, gellid gwireddu nifer o fanteision posibl, gan gynnwys gwelliannau o ran darparu gwasanaethau, cynyddu ymgysylltiad y cyhoedd, mwy o atebolrwydd ac ysgogi gweithgarwch economaidd.

Sefydliad gweithredu arweiniol

Llywodraeth Cymru

Amserlen

Mehefin 2019 – Mawrth 2021

Gwerthoedd y Bartneriaeth Llywodraeth Agored

Mynediad at wybodaeth, Data Agored

Ymrwymiad newydd neu barhaus

Newydd

Cyfranwyr eraill

Y Rhwydwaith Llywodraeth Agored, ODI-Cardiff, Data Cymru a chyrff y Sector Cyhoeddus

Cerrig milltir gwiriadwy a mesuradwy i gyflawni'r ymrwymiad	Newydd neu barhaus	Dyddiad cychwyn	Dyddiad gorffen
1: Nodi cyhoeddwyr data agored yn y sector cyhoeddus a darpar ddefnyddwyr data agored yng Nghymru	Newydd	Mawrth 2019	Mehefin 2019
2: Ymgysylltu â darpar gyhoeddwyr a defnyddwyr data agored i gytuno ar gynnwys a chwmpas y canllawiau	Newydd	Mai 2019	Hydref 2019
3: Datblygu canllawiau drafft	Newydd	Hydref 2019	Mawrth 2020
4: Treialu'r defnydd o'r canllawiau drafft	Newydd	Mawrth 2020	Mawrth 2021

Ymrwymiad 4: Grantiau

Rydym yn ymrwymedig i drefnu bod gwybodaeth am y grantiau a'r prosesau ymgeisio am grantiau ar gael yn fwy agored.

Amcan

Darparu mwy o eglurder ynglŷn â’r broses o ymgeisio am grantiau Llywodraeth Cymru ac o ddarparu’r grantiau hynny.

Y sefyllfa bresennol

Bob blwyddyn mae Llywodraeth Cymru yn gwario tua £13bn ar grantiau ar draws meysydd portffolio pob Gweinidog. Mae Llywodraeth Cymru yn rhyddhau manylion yr holl daliadau a wneir sydd dros £25,000 mewn gwerth fel mater o drefn. Cyhoeddir adroddiad blynyddol ar reoli grantiau, sy'n cyflwyno nifer o ystadegau grantiau lefel-uchel; fodd bynnag, nid yw data ynghylch y cynlluniau grantiau na'r arlwy grantiau’n cael ei gyhoeddi fel mater o drefn.

Trwy sicrhau bod data ynghylch grantiau ar gael yn agored, rhagwelir y bydd y cyhoedd yn cael dealltwriaeth well am y modd y mae Llywodraeth Cymru yn gwario arian yng Nghymru.

Uchelgais

Bydd trefnu bod gwybodaeth ar gael ynghylch y modd y caiff grantiau eu dosbarthu’n rhoi dealltwriaeth well i ddinasyddion am y modd y defnyddir arian cyhoeddus yng Nghymru a'r gweithgareddau y mae'n eu hariannu. Bydd hyn yn darparu mwy o atebolrwydd. Bydd egluro pa grantiau sydd ar gael a sut y gall dinasyddion gael gafael arnynt yn sicrhau bod pawb yn cael cyfle i wneud cais am y grantiau y mae eu hangen arnynt.

Sefydliad gweithredu arweiniol

Llywodraeth Cymru

Amserlen

Mawrth 2019 – Mawrth 2021

Gwerthoedd y Bartneriaeth Llywodraeth Agored

Mynediad at wybodaeth, Atebolrwydd cyhoeddus

Ymrwymiad newydd neu barhaus

Newydd

Cyfranwyr eraill

-

Cerrig milltir gwiriadwy a mesuradwy i gyflawni'r ymrwymiad	Newydd neu barhaus	Dyddiad cychwyn	Dyddiad gorffen
1: Dechrau proses i lunio, cyhoeddi a chynnal rhestr ganolog o grantiau presennol Llywodraeth Cymru	Newydd	Mehefin 2019	Mawrth 2021
2: Ceisio cyhoeddi'r wybodaeth ddiweddaraf am grantiau Llywodraeth Cymru yn agored	Newydd	Mehefin 2019	Mawrth 2021
3: Cydgysylltu'r canllawiau ar gynlluniau grantiau Llywodraeth Cymru	Newydd	Mehefin 2019	Mawrth 2021

Ymrwymiad 5: Deddfwriaeth

Byddwn yn helpu dinasyddion i ddeall y gyfraith sy'n gymwys yng Nghymru, trwy ei gwneud yn haws dod o hyd i wybodaeth a thrwy ddarparu gwasanaethau chwilio a chynnwys dwyieithog.

Amcan

Gwneud cyfraith Cymru yn hygyrch, yn glir ac yn syml i'w defnyddio.

Y sefyllfa bresennol

Am nifer o flynyddoedd, codwyd pryderon ynghylch cymhlethdod y gyfraith yn y DU. Mae'r mater hwn yn arbennig o ddifrifol yng Nghymru oherwydd y setliad datganoli, yr awdurdodaeth gyfreithiol unigol, anhawster canfod ble mae Deddfau Seneddol yn gymwys mewn ffordd wahanol yng Nghymru a pharhau i ehangu corff dwyieithog o gyfreithiau unigryw i Gymru. Roedd adroddiad Comisiwn y Gyfraith yn 2016, "Ffurf a Hygyrchedd y Gyfraith sy'n Gymwys yng Nghymru" yn ystyried achosion ac effeithiau cyfreithiau anhygyrch.

Uchelgais

Y nod hirdymor yw creu llyfr statud trefnus ar gyfer Cymru a fydd yn categoreiddio'r gyfraith yn ôl Codau ar bynciau penodol. Rydym hefyd yn gweithio tuag at wella sut y mae'r ddeddfwriaeth bresennol (a'i dogfennaeth ategol) yn cael ei chyhoeddi a'i threfnu. Bydd hyn yn cynnwys darparu gwybodaeth am sut y mae'r gyfraith yng Nghymru'n cael ei llunio a dangos sut y gwneir hynny.

Sefydliad gweithredu arweiniol

Llywodraeth Cymru

Amserlen

Rhagfyr 2018 – Mawrth 2021

Gwerthoedd y Bartneriaeth Llywodraeth Agored

Mynediad at wybodaeth; Technoleg ac arloesi ar gyfer bod yn agored ac yn atebol

Ymrwymiad newydd neu barhaus

Newydd

Cyfranwyr eraill

Yr Archifau Cenedlaethol; Comisiwn y Gyfraith (Cymru a Lloegr),
Westlaw UK

Cerrig milltir gwiriadwy a mesuradwy i gyflawni'r ymrwymiad	Newydd neu barhaus	Dyddiad cychwyn	Dyddiad gorffen
1: Gosod dyletswydd gyfreithiol newydd ar y Cwnsler Cyffredinol i adolygu hygyrchedd cyfraith Cymru a chreu dyletswyddau newydd ar Weinidogion Cymru a'r Cwnsler Cyffredinol i ddatblygu a gweithredu rhaglen barhaus i wella hygyrchedd cyfraith Cymru.	Newydd	Rhagfyr 2018	Mawrth 2021
2: Ailddatblygu gwefan Cyfraith Cymru / Law Wales (sy'n darparu gwybodaeth am setliad cyfansoddiadol Cymru, a'r gyfraith sy'n gymwys yng Nghymru).	Newydd	Gorffennaf 2019	Mawrth 2021
3: Ehangu'r wybodaeth sydd ar gael ar Cyfraith Cymru / Law Wales am y gyfraith a gaiff ei llunio yng Nghymru, gan gynnwys testun dwyieithog a deunydd eglurhaol	Newydd	Gorffennaf 2019	Mawrth 2021
4: Gwella hygyrchedd yr wybodaeth am gyfraith Cymru sydd ar gael ar legislation.gov.uk trwy gyhoeddi a diweddaru deddfwriaeth yn ddwyieithog a thrwy ddatblygu offer chwilio dwyieithog newydd i wneud cyfraith Cymru yn haws dod o hyd iddi.	Newydd	Mawrth 2019	Mawrth 2021
5: Gwella'r wybodaeth am y broses ddeddfu, gan gynnwys cyhoeddi canllawiau ar wefan llyw.cymru ac ar Cyfraith Cymru / Law Wales ynghylch sut y caiff deddfwriaeth ei pharatoi a'i gwneud.	Newydd	Mawrth 2019	Mawrth 2021

Ymrwymiad 6: Ymgysylltu Ariannol

Byddwn yn archwilio gwahanol ffyrdd o ymgysylltu â phobl a sefydliadau i gefnogi gwell dealltwriaeth ac ymwybyddiaeth a natur fwy agored mewn perthynas â'r modd y mae Llywodraeth Cymru yn cael ei chyllid, sut y caiff arian ei godi drwy drethi a ddatganolwyd i Gymru a sut y caiff y cyllid hwnnw ei wario ar draws gwasanaethau cyhoeddus datganoledig.

Amcan

Codi ymwybyddiaeth o gyllid Llywodraeth Cymru, yn benodol o ble y daw'r arian a sut y caiff ei wario. Mae Llywodraeth Cymru yn awyddus i ymgysylltu â dinasyddion i roi mwy o eglurder a dealltwriaeth ynglŷn â chyllid cyhoeddus Cymru.

Y sefyllfa bresennol

Mae cymdeithas sifil yn dymuno deall sut y mae Llywodraeth Cymru yn pennu cyllidebau a sut y caiff trethi eu gwario yng Nghymru. Byddent yn hoffi:

- deall sut y mae Llywodraeth Cymru yn penderfynu ble y caiff arian treth ei wario
- gwybodaeth am ble y caiff arian treth ei wario
- sicrwydd bod Llywodraeth Cymru yn gymwys yn ariannol a'i bod yn gwario arian yn ddoeth.

Uchelgais

Nodi a datblygu gwahanol ffyrdd o ymgysylltu â dinasyddion a sefydliadau er mwyn cynyddu dealltwriaeth a chyfranogiad yn y daith rhwng trethiant a gwariant cyhoeddus yng Nghymru.

Cael dealltwriaeth am flaenoriaethau dinasyddion o ran gwariant Llywodraeth Cymru a helpu i gefnogi'r broses o wneud penderfyniadau ynghylch sut y defnyddir yr adnoddau hynny.

Datblygu prosesau mwy agored a thryloywder o ran proses y gyllideb a gwariant Llywodraeth Cymru.

Ei gwneud yn haws cael gafael ar y data sy'n sail i benderfyniadau Llywodraeth Cymru i ddyrannu adnoddau yn y ffordd fwyaf effeithiol.

Sefydliad gweithredu arweiniol

Llywodraeth Cymru

Amserlen
Mawrth 2019 – Mawrth 2021

Gwerthoedd y Bartneriaeth Llywodraeth Agored
Cyfranogiad Dinesig, Mynediad at Wybodaeth

Ymrwymiad newydd neu barhaus
Newydd

Cyfranwyr eraill
Awdurdod Cyllid Cymru, y Rhwydwaith Llywodraeth Agored, Cyllid a Thollau EM, Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'r Gymdeithas Sifil

Cerrig milltir gwiriadwy a mesuradwy i gyflawni'r ymrwymiad	Newydd neu barhaus	Dyddiad cychwyn	Dyddiad gorffen
1: Nodi ffyrdd o wella dealltwriaeth am gyllidebau Llywodraeth Cymru a'r adnoddau sydd ar gael i ariannu gwasanaethau cyhoeddus datganoledig.	Newydd	Mawrth 2019	Mawrth 2021
2: Cyhoeddi mwy o wybodaeth gyllidebol ac ariannol, gan gynnwys manylion cyswllt, mewn fformat agored, trwy wefan Llywodraeth Cymru.	Newydd	Mawrth 2019	Mawrth 2021
3: Ceisio adeiladu ar ein gweithgareddau ymgysylltu a gwella'r gweithgareddau hynny mewn perthynas â datblygu trethi a pholisi trethiant ar gyfer Cymru.	Newydd	Mawrth 2019	Mawrth 2021
4: Awdurdod Cyllid Cymru i fynd ati'n rheolaidd i gyhoeddi gwybodaeth yn agored am drethi a ddatganolwyd i Gymru.	Newydd	Mawrth 2019	Mawrth 2021
5: Cyhoeddi gwybodaeth o bryd i'w gilydd ynghylch prosiectau seilwaith a ariennir trwy'r Model Buddsoddi Cydfuddiannol (proses i alluogi Llywodraeth Cymru a'r	Newydd	Mawrth 2019	Mawrth 2021

sector preifat i ariannu prosiectau ar y cyd).	